

Asia: VN/2062/2020

Lukiodiplomiselvitys 2020

Vastaajaa koskevat perustiedot

Vastaatteko

e) jonkin sidosryhmän, järjestön edustajan tai edunvalvontaorganisaation roolissa

A) Luvussa 2 on kuvattu lukiodiplomit osana nykyistä lukiokoulutusta

Vastaako mainittu kuvaus mielestänne nykytilaa?

2) Vastaavat jossain määrin

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Perusteluna vastaajien vähäinen määrä. Vastaajina kaikkein aktiivisimmat lukiodiplomeja tarjoavat lukiot.

B) Luvussa 3 on kuvattu lukiodiplomien saavutettavuutta ja yhdenvertaisuuden toteutumista

Vastaako mainittu kuvaus mielestänne nykytilaa?

1) Vastaavat täysin

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Vaikka vastaajamäärä on alhainen, niin johtopäätös tilanteen eriytyneisyydestä lukiodiplomien saavutettavuuden ja yhdenvertaisuuden suhteen, vaikuttaa selvitystyön pohjalta vastaavan nykytilaa.

C) Luvussa 4 on kuvattu lukiodiplomien arvioinnin nykytila ja kehittäminen

Ovatko esitetyt näkemykset mielestänne relevantteja?

1) Ovat täysin

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Raportissa nousee hyvin esille arviointiin liittyvät haasteet ja kehittämiskohteet. Arvioinnin yhteismitallisuus keskeinen asia lukiodiplomien kehittämisessä.

D) Luvussa 5 on käsitelty lukiodiplomien tuomista osaksi yo-tutkintoa

Ovatko esitetyt näkemykset mielestänne relevantteja?

1) Ovat täysin

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Raportti kuvaa hyvin niitä haasteita, mitä lukiodiplomin tuominen osaksi yo-tutkintoa tarkoittaisi. Raportissa tuodaan esille myös ne perusteet, miksi näin kannattaisi tehdä, vaikka se lisää lainsäädännöllistä työtä: lukiolainen pääsee näyttämään harrastuneisuuttaan ja laaja-alaista osaamistaan. Liiallisesta teoreettisuudesta moitittu lukiokoulutus tukisi nuoren monipuolisempia, yksillöllisiä opintopolkua.

E) Luvussa 6 on käsitelty diplomien hyödynnettävyyttä korkeakoulujen opiskelijavalinnoissa

Ovatko esitetyt näkemykset mielestänne relevantteja?

1) Ovat täysin

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Esitetyt haasteet lukiodiplomien hyödyntämisen korkeakoulujen opiskelijavalinnassa ovat relevantteja. Ratkaistavat asiat liittyvät lukiodiplomien sisältöihin, saavutettavuuteen ja arvioinnin yhteismitallisuuteen. Korkeakoulut pitää kytkeä kehittämistyöhön mukaan.

F) Luvussa 7 on käsitelty lukiodiplomien kehittämiskohteita. Lukiodiplomit saatettiin nykyiseen muotoonsa lv. 2004-2005 aikana, ja niitä voi suorittaa taito- ja taideaineissa kahdeksaa erilaista. Luvussa mm. selvitettiin, miten lukiodiplomeita voitaisiin hyödyntää nykyistä useammissa oppiaineissa ja kansainvälisissä tiedekilpailuissa.

Ovatko esitetyt näkemykset mielestänne relevantteja?

1) Ovat täysin

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Raportin ehdotukset lukiodiplomitarjonnan päivittämisestä uusilla teemoilla on kannatettava. Talous ja nuoret TAT pitää hyvänä myös selvitystyöryhmän periaatetta, että lukiodiplomi pysytetään niissä oppiaineissa/oppiaineryhmissä, joissa ei voi antaa näyttöä yo-tutkinnossa. Kehittämistyön toteuttajaksi asiantuntemusta on Opetushallituksessa ja kehittäjälukioilla.

1.1. Lukiodiplomijärjestelmää tulisi edelleen kehittää ja syventää sekä se tulee liittää entistä vahvemaksi osaksi lukio-opetusta.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

1) Olen täysin samaa mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Ajankohta on hyvä lukiodiplomien kehittämiseksi huomioiden lukiodiplomien opetussuunnitelmien käyttöönotto tämän vuoden elokuussa. Ihanteellisinta olisi ollut, jos lukiodiplomien uudistus olisi astunut voimaan yhtä aikaa opetussuunnitelmauudistuksen kanssa. Opiskelijoiden kannalta jatkuvat uudistukset luovat epävarmuutta opiskeluun.

1.2. Sopiva viranomainen tätä työtä johtamaan ja koordinoimaan olisi Opetushallitus, jonka vastuulla lukiodiplomien kehittäminen on ollut koko niiden olemassaolon ajan.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

1) Olen täysin samaa mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

2. Lukion opetussuunnitelman perusteet (OPH Määräykset ja ohjeet 2019:2a) -asiakirjassa määritellyissä taito- ja taideaineissa lukiodiplomien suorittaminen asetettaisiin kaikkia lukiokoulutuksen järjestäjiä velvoittavaksi. Tämä muutos kohdistuisi siis kuvataiteen, liikunnan ja musiikin lukiodiplomeihin. Tämä luo muutostarpeen lukiolakiin.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

5) Olen täysin eri mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Talous ja nuoret TAT ehdottaa yrittäjyyden ja työelämäosaamisen lukiodiplomin tarjoamista velvoittavaksi kaikille lukiokoulutuksen järjestäjille. Yrittäjyyden ja työelämäosaamisen lukiodiplomi vahvistaisi laaja-alaisen lukio-opintojen asemaa sekä opiskelijoiden yhteiskunnallista osaamista. Yrittäjyyden ja työelämäosaamisen lukiodiplomi myös kannustaisi tavoitteellisempaan yhteistyöhön työelämän kanssa sekä kietois merkityksellisellä tavalla yhteen koulussa ja työelämässä opittua.

3. Muissa kuin kuvataiteen, liikunnan ja musiikin lukiodiplomeissa lukiodiplomien järjestäminen säilyisi vapaaehtoisena.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

5) Olen täysin eri mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Kts. edellinen vastaus. Lukiokoulutuksen järjestäjät tulisi velvoittaa tarjoamaan yrittäjä- ja työeläosaamisen lukiodiplomia, muiden lukiodiplomien tarjoaminen vapaaehtoisia.

4. Tätä edellä kuvattua muutosta tuettaisiin muodostamalla kansallinen rakenne lukioasetuksessa määritellyn kehittäjälukioverkoston varaan. Nykyisistä kehittäjälukioista kaksi keskittyy kuvataiteeseen, kaksi liikuntaan ja kolme musiikkiin.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

1) Olen täysin samaa mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Talous ja nuoret TAT kannattaa kehittäjälukioverkostojen hyödyntämistä luomaan kansallinen rakenne lukiodiplomiuudistukselle.

5. Kuvataiteen, liikunnan ja musiikin lukiodiplomeissa kehittäjälukioverkosto erityistehtävälukioverkoston tuella laatisi Opetushallituksen kanssa yhteistyössä pedagogiset ratkaisut, joiden myötä lukiodiplomien suorittaminen mahdollistuisi aidosti maan jokaisessa lukiossa. Tämä pedagoginen ratkaisu sisältäisi ns. pohjakurssien ja lukiodiplomikurssien toteuttamisen. Tämä rakenne luotaisiin etä- ja/tai verkko- /virtuaaliopetuksen avulla.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

1) Olen täysin samaa mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Juuri tällä tavalla luotaisiin malli/kansallinen rakenne yhtenäisestä lukiodiplomijärjestelmästä. Kehittäjä- ja eritehtävälukioiden OPH:n tuella laativat ns. pohjakurssit digitaalisuutta hyödyntäen.

6. Suoritetulla lukiodiplominäytöllä voisi korvata yhden ylioppilastutkinnon viidestä kokeesta. Ylioppilastutkintoa suorittava kokelas tekisi siinä tapauksessa äidinkieli ja kirjallisuus -kokeen sekä kolme koetta ryhmästä, johon kuuluu matematiikan-, toisen kotimaisen kielen-, vieraan kielen- ja reaaliaineen koe sekä lukiodiplomin.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

1) Olen täysin samaa mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Kun lukiodiplomi tuodaan aidosti yo-tutkinnossa kirjoitettavien aineiden rinnalle ja sen suorittaminen huomioidaan korkeakoulujen sisäänotossa, varmistetaan lukiodiplomien suorittaminen.

7. Ylioppilastutkintotodistukseen tulisi kirjaus siitä, että kokelas on korvannut yhden edellytettävistä ylioppilasaineista lukiodiplomilla. Lukiodiplomista annetaan erillinen todistus. Todistuksen antaa kokelaan oma lukio. Jatkossa siis lukiodiplomin suoritus olisi ylioppilastutkintotodistuksen liite, eikä päättötodistuksen liite.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

1) Olen täysin samaa mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Kts.edellinen vastaus.

8. Lukiodiplomien tuominen osaksi ylioppilastutkintoa edellyttää voimakasta lukiodiplomien arvioinnin kehittämistä. Esitetyt muutokset edellyttävät kansallisen mallin luomista lukiodiplomien arviointiin. Tämä arvioinnin kehitystyö tulee toteuttaa Opetushallituksen johtamana yhteistyössä ylioppilastutkintolautakunnan, korkeakoulujen sekä kehittäjälukiodien kanssa. Esitämme, että lukiodiplomien oppilaitoksen ulkopuolinen arvioija määräytyy perustettavan kansallisen arviointiverkoston kautta.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

1) Olen täysin samaa mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Yhdenvertaisuuden näkökulmasta arviointi on keskeinen lukiodiplomijärjestelmän kehittämiskohteista varsinkin jos sen suorittamista voi hyödyntää jatko-opiskelun sisäännotossa.

Yrittäjyyden ja työelämän lukiodiplomista voi olla hyötyä myös työnhaussa. Tämä on hyvä ottaa huomioon jo suunnitteluvaiheessa. Lukiodiplomia vastaan voisi myöntää mm. osaamismerkkin kuvauksineen ja kriteereineen, jonka pystyisi linkittämään esimerkiksi sähköisen CV:n yhteyteen. Talous ja nuoret TAT on halukas tekemään yhteistyötä osaamismerkkin kehittämistyössä.

9. Korkeakouluille tulee tarjota nykyistä enemmän tietoa koko lukiodiplomijärjestelmästä. Lukiodiplomien kehittämisessä tulisi jatkossa kuulla korkeakoulujen näkemyksiä ja tarpeita nykyistä enemmän, jotta korkeakoulut voivat tulevaisuudessa hyödyntää lukiodiplomeita nykyistä paremmin.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

1) Olen täysin samaa mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Kokeakoulujen vastauksissa käy ilmi tietämättömyys lukiodiplomeista.

10. Tässä selvityksessä esitetyt toimenpide-ehdotukset luovat edellytyksiä lukiodiplomien paremmalle hyödyntämiselle korkeakoulujen opiskelijavalinnassa.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

1) Olen täysin samaa mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

11. Kotitalouden lukiodiplomi korvataan yrittäjyyden ja työelämäosaamisen lukiodiplomilla.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

1) Olen täysin samaa mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Talous ja Nuoret TAT ry kannattaa selvitystyöryhmän esitystä uudesta yrittäjyyden ja työelämäosaamisen lukiodiplomista. Yrittäjyyden ja työelämäosaamisen lukiodiplomi vahvistaisi laaja-alaisten lukio-opintojen asemaa sekä opiskelijoiden yhteiskunnallista osaamista. Yrittäjyyden ja työelämäosaamisen lukiodiplomi myös kannustaisi tavoitteellisempaan yhteistyöhön työelämän kanssa sekä kietois merkityksellisellä tavalla yhteen koulussa ja työelämässä opittua. TAT on ollut mukana kehittämässä kansallisia osaamismerkki-kriteerejä (Osaamiskeskus Kentauri, OKM, 2020-2023) sekä yrittäjyyden osaamismerkkiä lukio-opetukseen. Tämän kokemuksen pohjalta haluamme olla mukana aktiivisesti kehittämässä yrittäjyyden ja työelämäosaamisen lukiodiplomia .

12. Käsityön lukiodiplomi muuntuu ja uudistuu teknologian lukiodiplomiksi.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

2) Olen jokseenkin samaa mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Voisiko olal teknologian ja robotiikan lukiodiplomi?

13. Yrittäjyyden ja työelämäosaamisen sekä teknologian lukiodiplomin kehittämistyö annetaan Opetushallitukselle ja kehittäjälukioille, joiden tehtävänä on kyseisen alan kehittäminen.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

1) Olen täysin samaa mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

14. Lukiodiplomit pysytetään niissä oppiaineissa/oppiaineryhmissä, joissa osaamisen näyttönä ei voi toimia nykyisen muotoinen ylioppilaskoe. Lukiodiplominäyttö ei siis laajene aineisiin, joissa nykyisen muotoisia ylioppilaskokeita järjestetään.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

1) Olen täysin samaa mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

H) Luvussa 9 selvitysryhmä kuvasi lainsäädäntö-, opetussuunnitelma- yms. muutostarpeet.

Miten kommentoitte selvityshenkilöiden edellä esittämiä muutostarpeita?

-

I) Luvussa 10 on esitetty ehdotettujen muutosten kustannusvaikutuksia ja niiden kohdentumista.

Vastaavatko esitetyistä muutoksista aiheutuvat kustannukset käsitystänne kustannuslisäyksistä?

3) En osaa sanoa

Perustelkaa näkemyksenne etenkin, jos katsotte, etteivät arvioidut kustannukset vastaa esitetyistä muutoksista aiheutuvia kustannuksia:

Emme ole koulutuksen järjestäjiä, emmekä näin ollen pysty ottamaan kantaa muutoksesta aiheutuviin kustannuksiin.

Tenhunen-Ruotsalainen Liisa
Talous ja nuoret TAT